

พระราชบัญญัติ
กองอำนวยการรักษาดินแดน
พ.ศ. ๒๕๖๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗
เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองอำนวยการรักษาดินแดน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทน
ราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองอำนวยการรักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๖๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และ
จะใช้บังคับในท้องที่ใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับในท้องที่ใด บรรดากฎหมาย
กฎและข้อบังคับอื่น ๆ ซึ่งมีข้อความแย้งหรือขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับในท้องที่นั้น

หมวด ๑
การจัดตั้งกองอำนวยการรักษาดินแดน

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งกองอำนวยการรักษาดินแดนเป็นองค์การขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย มีฐานะเป็นนิติ
บุคคล เรียกว่า “กองอำนวยการรักษาดินแดน”

มาตรา ๕ กองอำนวยการรักษาดินแดนแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ

(๑) ส่วนกลาง

(๒) ส่วนภูมิภาค

มาตรา ๖¹ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน และไม่เกินยี่สิบคน เรียกว่า “คณะ กรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดน” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธานโดยตำแหน่ง ส่วนกรรมการอื่น เลขาธิการและรองเลขาธิการนั้น ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗² คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดน มีอำนาจและหน้าที่จัดและดำเนินงานกองอาสารักษาดินแดนโดยทั่วไปตามนโยบายและวิชาทางเทคนิคของสภาความมั่นคงแห่งชาติ และวางระเบียบและข้อบังคับสำหรับกองอาสารักษาดินแดน ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดวิธีรับสมัคร วิธีคัดเลือก และการให้ออกจากสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน
- (๒) กำหนดยศ ชั้น ของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน
- (๓) กำหนดเหล่าของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน
- (๔) กำหนดหลักสูตร การอบรม และการฝึก
- (๕) กำหนดการใช้จ่ายและงบประมาณของกองอาสารักษาดินแดน
- (๖) กำหนดการเก็บ รักษา และการใช้อาวุธ

มาตรา ๘ กองอาสารักษาดินแดนส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด และกองอาสารักษาดินแดนอำเภอ ตามชื่อท้องที่ได้ประกาศตั้งขึ้น

มาตรา ๙ ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ ตลอดจนอำนาจการปกครองบังคับบัญชารวมทั้งการกำหนดอัตรากำลังของแต่ละหน่วยในกองอาสารักษาดินแดน ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ วินัยและการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๑๑ การเข้าเป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนให้กระทำโดยวิธีรับสมัครผู้อาสาแต่ถ้าในท้องที่ใดไม่มีบุคคลสมัคร หรือมีบุคคลสมัครไม่เพียงพอตามความต้องการ จะกำหนดให้ท้องที่นั้นมีการเรียกบุคคลให้สมัครเพื่อคัดเลือกเข้าเป็นสมาชิกโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้ และให้ถือว่าผู้ที่ได้รับสมัครหรือได้รับการคัดเลือกเป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันได้รับสมัครหรือได้รับการคัดเลือก

มาตรา ๑๒ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังนี้

- (๑) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่เข้าเป็นสมาชิก
- (๒) มีสัญชาติไทย

¹มาตรา 6 แก้ไขโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2504

²มาตรา 7 แก้ไขโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2504

- (๓) มีอายุตั้งแต่ ๑๗ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์
- (๔) มีร่างกายสมบูรณ์ และสมควรแก่การเป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร หรือนักบวชแห่งศาสนาใด
- (๗) ไม่เป็นสมาชิกกองอาสาอากาศ
- (๘) ไม่เป็นทหารหรือตำรวจประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
- (๙) ไม่เป็นผู้มีพฤติการณ์อันเป็นที่รังเกียจ เช่น เป็นคนเสเพลอันธพาล หรือเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย เป็นต้น

มาตรา ๑๓ ข้าราชการที่เป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนจะปฏิบัติหน้าที่ของกองอาสารักษาดินแดนได้ในเมื่อไม่ติดราชการจำเป็น

มาตรา ๑๔ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมี ๓ ประเภท คือ

- (๑) ประเภทสำรอง คือสมาชิกที่ยังไม่ได้เข้ารับการฝึกหัดและอบรม
- (๒) ประเภทประจำกอง คือสมาชิกที่ได้รับการฝึกหัดและอบรม และบรรจุอยู่ในอัตรากำลัง
- (๓) ประเภทกองหนุนคือสมาชิกที่ได้ปลดออกจากประจำกอง

มาตรา ๑๕ การรับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อรับสมัครหรือคัดเลือก

หมวด ๒

หน้าที่ของกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๑๖³ กองอาสารักษาดินแดนมีหน้าที่

- (๑) บรรเทาภัยที่เกิดจากธรรมชาติและการกระทำของข้าศึก
- (๒) ทำหน้าที่ตำรวจรักษาความสงบภายในท้องที่ร่วมกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
- (๓) รักษาสถานที่สำคัญและการคมนาคม
- (๔) ป้องกันจลาจลกรรม สดับตริบฟัง และรายงานข่าว
- (๕) ทำการช่วยให้ความสะดวกแก่ฝ่ายทหารตามที่ทหารต้องการ และตัดทอนกำลังข้าศึก
- (๖) เป็นกำลังสำรองส่วนหนึ่งที่พร้อมจะเพิ่มเติมและสนับสนุนกำลังทหารได้เมื่อจำเป็น

มาตรา ๑๗ เจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนมีหน้าที่

³มาตรา 16 แก้ไขโดยมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2504

- (๑) กระทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ
- (๒) ปฏิบัติตามหน้าที่ ระเบียบ ข้อบังคับ และวินัยของกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๑๘ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจที่จะสั่งใช้กำลังของกองอาสารักษาดินแดนให้ทำการตามอำนาจหน้าที่ได้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ เมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึกในท้องที่ใด ให้เจ้าหน้าที่และสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนอยู่ในบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

หมวด ๓

ธงประจำกอง เครื่องหมาย และเครื่องแบบ

มาตรา ๒๐ ให้มีธงประจำกอง และเครื่องหมายสำหรับกองอาสารักษาดินแดน กับเครื่องแบบสำหรับสมาชิก ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

การอบรมและการฝึก

มาตรา ๒๑ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนต้องเข้ารับการอบรม การฝึกหัด และการฝึกซ้อม ตามหลักสูตรและระยะเวลาที่คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดนกำหนด

มาตรา ๒๒ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนที่ถูกเรียกเข้ารับการอบรม การฝึกหัด และการฝึกซ้อม ตามหลักสูตรของกองอาสารักษาดินแดนก็ดีหรือในเวลาปฏิบัติหน้าที่ก็ดี ให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างให้ความสะดวกแก่สมาชิกไม่ตัดเงินรายเดือนหรือค่าจ้างภายในกำหนดเวลาไม่เกินสองเดือนและไม่ตัดรอนสิทธิอันควรได้ของสมาชิกเหล่านั้น

หมวด ๕

สิทธิของสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๒๓ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนประเภทประจำกองอาจได้รับสิทธิบางประการตลอดระยะเวลาที่ยังประจำกองอยู่ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดนกำหนด

มาตรา ๒๔ เมื่อสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนเจ็บป่วยหรือได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ จะได้รับการรักษาพยาบาลตามที่คณะกรรมการกลางกองอาสารักษาดินแดนกำหนด

มาตรา ๒๕ เมื่อสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนประสบอันตรายถึงชีวิตหรือพิการทุพพลภาพ เนื่องใน การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับบำนาญพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญโดยอนุโลม

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบ หรือประดับ หรือใช้ธง หรือเครื่องหมายที่กำหนดขึ้นตามบทบัญญัติใน มาตรา ๒๐ โดยไม่มีสิทธิที่จะแต่ง ประดับ หรือใช้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติในมาตรา ๒๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด ๗

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๒๙ เจ้าหน้าที่หรือสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนในระหว่างทำการตามหน้าที่ ให้ถือว่าเป็นเจ้า พนักงานตามกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๓๐⁴ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่วางระเบียบและออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

⁴มาตรา 30 แก้ไขโดยมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติกองอาสารักษาดินแดน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2504

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การป้องกันประเทศชาติในสถานการณ์สงคราม
ปัจจุบันเป็นหน้าที่ของประชาชนพลเมืองทุกคนที่จะต้องร่วมมือช่วยเหลือ และจะต้องได้รับการศึกษาอบรมเพื่อให้ความรู้
ในการที่จะป้องกันตนเองและประเทศชาติจึงจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมและจัดหน่วยการบังคับบัญชาเตรียมไว้แต่เวลาปกติ